

ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚΑ

Τὴν σηροτροφίαν καὶ γενικώτερον τὴν βιομηχανίαν τῆς μετάξης δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν μεταξὺ τῶν βιομηχανιῶν ἐκείνων αἰτίνας ἀποφέρουσι τὰ μεγαλύτερα κέρδη.

Τούτου ἕνεκεν εἰς ἀπάσας τὰς χώρας ἐν αἷς ἐπεκράτησεν ὡπωσδήποτε πνεῦμα πρακτικόν, ἡ σηροτροφία πρὸ πολλοῦ ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων καὶ προὐκάλεσε τὴν λήψιν σπουδαίων μέτρων πρὸς ἐνθάρρυνσιν καὶ ἐμψύχωσιν τῆς ἐγχωρίου. Δυστυχῶς ὁμοῦ τοιοῦτόν τι παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ συμβῇ. Ἡ σηροτροφία, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη βιομηχανία, εἶναι λίαν παρημελημένη, οὐδέποτε δὲ καὶ οὐδεμιᾶς προσοχῆς ἠξιώθη οὔτε παρὰ τῶν ἐκάστοτε Κυβερνήσεων οὔτε παρὰ τῶν ἰδιωτῶν. Εὐφημον μόνον μνείαν ὀφείλομεν νὰ ποιήσωμεν τὴν μὲν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ κ. Κ. Μαυρομιχάλη, κατὰ τὸ 1895 - 96, ὅστις τόσον ζῆλον ἐπεδείξατο ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς σηροτροφίας καὶ ἐν γένει τῆς γεωργίας, ὥστε καὶ βραβεῖα ἐξ ἰδίων ἀπένευμεν εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας μαθητὰς τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, τὴν δὲ τῶν ἰδιωτῶν τῶν κ. κ. Γ. Ἰωαννίδου καὶ Ἀδελφῶν Λεοπούλων, ἰδρυσάντων κατὰ τὸ 1895 ἐργοστάσιον σποροπαραγωγῆς ἐν Σπάρτῃ.

Ἡ σηροτροφία παρ' ἡμῖν ὄφειλε νὰ κατέχη τὴν πρώτην βαθμίδαν μεταξὺ τῶν διαφόρων βιομηχανιῶν· διότι ἡ χώρα μας κέκτηται κλίμα

προσφορώτατον διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ μεταξοσκώληκος. Τὸ κοινωφελές τῆς σηροτροφίας λίαν ἐνωρίς κατενοήθη παρ' ἡμῖν, ἐν Κύπρῳ, διὸ πρὸ πολλοῦ καὶ τὸ μάθημα τῆς σηροτροφίας εἰσήχθη εἰς τὸ παρ' ἡμῖν Παγκύπριον Γυμνάσιον μεταξὺ τῶν ἄλλων μαθημάτων τῆς Γεωργίας, ἅτινα διδάσκονται ἐν αὐτῷ, καὶ εἰς τὸ ἀνώτερον ἐν Λευκωσίᾳ Παρθεναγωγεῖον, δραστήρια δὲ ἐλήφθησαν μέτρα πρὸς ἐνθάρρυνσιν καὶ ἐμψύχωσιν τῆς ἐγχωρίου σποροπαραγωγῆς, ἥτις, μετ' οὐ πολὺ, ὄχι μόνον θὰ ἐπαρκῆ εἰς τὴν ἐπιτόπιον κατανάλωσιν, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐξάγῃ τοιοῦτον εἰς τὰς πέριξ χώρας.

Φαίνεται ὁμοῦ ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι κατενοήθησαν πλέον τὰ μεγάλα τῆς σηροτροφίας πλεονεκτήματα, διότι ποιά τις παρετηρήθη κατὰ τὰ τελευτήσια ἔτη μέριμνα περὶ ταύτης. Δὲν ἀμφισβῆλομεν ποσῶς ὅτι ἡ ἀξιοζήλευτος καὶ ἀξιοσύστατος αὕτη μέριμνα θὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀρμοδίων ἐπὶ τοῦ ζωτικωτάτου τούτου τῆς χώρας παράγοντος.

Καιρὸς εἶναι πλέον νὰ κατανοηθῇ καλῶς ὑπὸ πάντων ὅτι ἡ σηροτροφία χώρας τινὸς δὲν δύναται νὰ προαχθῇ ἐφ' ὅσον οἱ χρησιμοποιούμενοι βομβυκόσποροι εἶναι κακῆς ποιότητος. Τούτου θεθέντος καθίσταται ἀναμφισβήτητον καὶ ἀνεπίδεκτον πάσης συζητήσεως ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐξακολουθοῦμεν νὰ παρέχωμεν εἰς τοὺς γεωργοὺς σπόρον προερχόμενον ἐξ ὄθην, εἶναι ἀδύνατον ἡ σηροτροφία μας νὰ προοδεύσῃ, διότι εἶναι πασίδηλον ὅτι ἅπαντες οἱ εἰσαγόμενοι σπόροι καὶ ἔχοντες, ὡς συνήθως συμβαίνει, ἀξίαν 80 - 100 φρ. χρ. κατὰ χιλιόγραμμον εἶναι μετρίως ποιότητος. Ἀνήκουσιν οἱ σπόροι οὗτοι εἰς τὴν τάξιν τὴν λεγομένην βιομηχανικῶν (grains industrielles) βομβυκοσπόρων, οἵτινες ὅταν προέρχωνται ἀπὸ εὐσυνειδήτους σποροπαραγωγοὺς δύνανται νὰ περιέχωσιν ἀπὸ 0 - 10 ὀ[ο] κατ' ἀνώτατον ὅρον ἐκ τῶν σπερμάτων τῆς καταστρεπτικωτάτης νόσου, πεπερίτιδος (pébrine) καὶ εὐδοκιμοῦν ὡπωσδήποτε, ἐνίοτε ὁμοῦ καὶ ὑπὸ εἰδικῆς τινος περιστάσεως, μολονότι τὰ σπέρματα τῆς ἀσθενείας εὐρίσκονται εἰς τόσον μικρὰν ἀναλογίαν ἐπιφέρουσι μεγίστην ἢ καὶ ὀλοτελή καταστροφὴν. Πολλάκις ἀκόμη ἡ εὐσυνειδησία ἐλλείπει καὶ ὁ ὑπὸ τὸ πρόσχημα βιομηχανικοῦ σπόρου ἀποστελλόμενος ἐμπερικλείει 50 ὀ[ο] καὶ πλέον ἐκ τῶν σπερμάτων τῆς φοβερᾶς ταύτης νόσου, ὡς ἐξ ἰδίας πείρας ἀντελήφθη, ὁπότε μὲ ὄλας τὰς λαμπρὰς περιποιήσεις, τὰς ὁποίας δυνατὸν νὰ τύχῃ, μὲ ὄλον τὸν εὐνοϊκὸν καιρὸν ὅστις δυνατὸν νὰ ἐπικρατήσῃ, οἱ ἐκ τοῦ τοιούτου σπόρου προερχόμενοι σκώληκες θὰ καταστραφῶσι καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ γεωργὸς ἔχει ὑποστῆ

ὄλας τὰς δαπάνας τῆς διατροφῆς.

Μικροσκοπημένοι σπόροι (cellulaires) σπανιώτατα ὑπάγονται, διότι εἶναι πολυδάπανοι, ἔχοντες ἀξίαν 400 φρ. χρ. κατὰ χιλιόγραμμον καὶ ἄνω, ἤτοι 100 φρ. χρ. κατὰ κυτίον. Ἡ μικροσκόπησις ἐν Εὐρώπῃ στοιχίζει πολὺ ἔνεκα τῶν μεγάλων ἡμερομισθίων, ὅπερ δὲν συμβαίνει παρ' ἡμῖν ἔνθα σπόροι μικροσκοπημένοι πωλοῦνται πρὸς 200 φρ. χρ. κατὰ χιλιόγραμμον ἤτοι 5 φρ. χρ. κατὰ κυτίον.

Ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῶμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι οἱ εἰσαγόμενοι σπόροι εἶναι ἀρίστης ποιότητος, ἕτεροι λόγοι, κλιματολογικοί, συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς ἐν τῷ τόπῳ τῆς καταναλώσεως παραγωγῆς τοῦ βομβυκοσπόρου. Πρόσφατον παράδειγμα ἀναφέρω τὸ συμβᾶν παρ' ἡμῖν ἐν Κύπρῳ, κατὰ τὸ λῆξαν σηροτροφικὸν ἔτος ὅτε ἅπαντες οἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαχθέντες βαμβακόσποροι, ἔνεκα τῆς ἐπικρατησάσης κακοκαιρίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκκολάψεως ἰδίᾳ, κατεστράφησαν σχεδὸν ὀλοτελῶς, ἐνῶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ παραχθέντες, ὄντες ἤδη ἐγκλιματισμένοι ἠδυνήθησαν ν' ἀνθέξωσι.

Δὲν πρέπει νὰ νομίσῃ τις, ἐξ ὧν ἐλέχθησαν, ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἱκανοποιητικόν τι ὑπόδειγμα ἀρκεῖ νὰ προμηθευθῇ σπόρον ἀρίστης ποιότητος. Μόνη ἡ καλὴ ποιότης τοῦ σπόρου δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ καλὰ ἀποτελέσματα· δέον οἱ ἐκ τοῦ τοιοῦτου σπόρου προερχόμενοι σκώληκες νὰ τύχωσι καὶ ἐπιμεμελημένης περιποιήσεως, τῆς ὁποίας δυστυχῶς παρ' ἡμῖν δὲν τυγχάνουσι, πᾶσα δὲ ἀποτυχία ὀφειλομένη κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν ἔλλειψιν περιποιήσεως ἀποδίδεται εἰς τὴν κακὴν ποιότητα τοῦ σπόρου.

Ὁ μεταξοσκώληξ ἐξημερωθεὶς κατέστη μᾶλλον εὐπαθὴς καὶ ἐπιρρεπὴς εἰς διαφόρους ἀσθενείας, τὰς ὁποίας δύναται τις ν' ἀποφύγῃ ἀκολουθῶν ὠρισμένους κανόνας διατροφῆς ὑποδειχθέντας ὑπὸ τῆς πείρας καὶ τῆς ἐπιστήμης.

Τὸ πῶς λοιπὸν δύναται τις νὰ παραγάγῃ σπόρον ἀμέμπιου ποιότητος καὶ διὰ ποίων μέσων δύναται νὰ ἐπιτύχῃ μεγάλα καὶ ἱκανοποιητικὰ εἰσοδήματα θὰ πραγματευθῶμεν εἰς προσεχῆ φυλλάδια.

Ἐν Κοντέᾳ «Κύπρου» τῇ 2 Δεκεμβρίου 1899.

ΠΡΟΚ. Μ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ